

Szlaki nadziei. Odyseja wolności

<https://szlakinadziei.ipn.gov.pl/sn/wystawy/miejsca/101233,Caserta.html>
26.04.2024, 18:52

CASERTA

MIASTO WE WŁOSZECH
(REGION KAMPANIA), GŁÓWNY
OŚRODEK I STOLICA PROWINCJI
CASERTA. POCZĄTKI
OSADNICTWA SIĘGAJĄ
STAROŻYTNOŚCI. W OKRESIE
RZYMSKIM POD NAZWĄ CASA
IRTA.

[Następny](#)

[Powrót](#)

Miejsca

Miasto we Włoszech (region Kampania), główny ośrodek i stolica prowincji Caserta. Początki osadnictwa sięgają starożytności. W okresie rzymskim pod nazwą Casa Irta.

W średniowieczu miejscowość zaczęła być ważnym ośrodkiem w regionie, z racji ustanowienia siedziby biskupstwa w XII wieku. Hrabstwo Caserty do przełomu XVII i XVIII wieku było we władaniu rodziny Acquaviva, która z racji znacznego zadłużenia zmuszona była sprzedać swoje ziemie panującym w Neapolu Burbonom. Rodzina królewska wybrała Casertę do budowy swojego nowego pałacu, rozpoczętej w 1752 r. na polecenie króla Karola III przez nadwornego architekta Luigiego Vanvitellego. Prace trwały trzy dekady, a w ich efekcie powstała jedna z najokazalszych rezydencji monarszych w Europie (zwana włoskim Wersalem), która obecnie – wraz z wielkim i unikatowym ogrodem – znajduje się na liście światowego dziedzictwa UNESCO.

Od inwazji aliantów na Półwysep Apeniński w 1943 r. pałac królewski w Casercie służył jako główna siedziba Dowództwa Sił Sprzymierzonych i rezydencja Naczelnego Dowódcy Sił Sprzymierzonych w rejonie Morza Śródziemnego (Maitland Wilson, następnie Harold Alexander). W kwietniu 1945 roku pałac był miejscem podpisania bezwarunkowej kapitulacji wojsk niemieckich we Włoszech. W tym samym kompleksie przeprowadzono pierwszy proces o zbrodnie wojenne w 1945 roku (m.in. niemiecki generał Anton Dostler został skazany na śmierć i stracony w pobliskiej Aversie).

Główna siedziba dowództwa alianckiego była również miejscem, gdzie zapadały ważne decyzje dotyczące wykorzystania polskich żołnierzy z 2. Korpusu, ale też rozstrzygnięcia o jeszcze szerszym znaczeniu.

21 i 23 marca 1944 na naradach w Casercie zadecydowano, że czwarta bitwa o Monte Cassino rozpocznie się 11 maja 1944 roku, a jedną z głównych ról w zmaganiach przewidziano dla sił polskich.

3 sierpnia 1944 r. w Casercie Naczelny Wódz Polskich Sił Zbrojnych gen. Kazimierz Sosnkowski wraz z gen. Maitlandem Wilsonem wziął udział w spotkaniu, podczas którego ze strony brytyjskiej sondowana była propozycja przerzucenia 2. Korpusu (jednak bez ciężkiego sprzętu) do Polski. Było to nawiązanie do pomysłu Churchilla, wygłoszonego wcześniej w Izbie Gmin, połączenia wojsk polskich z Zachodu z armią Berlinga. Na tę propozycję gen. Sosnkowski odpowiedział gen. Wilsonowi, że polscy żołnierze po pierwszym kontakcie z Sowietami zostaliby – w najlepszym wypadku – rozbrojeni i zesłani na Syberię.

W tym miejscu przez cały okres działań wojennych dowódca 2. Korpusu Polskiego gen. Władysławem Andersem odbywał narady i spotkania z najważniejszymi

dowódcami Sprzymierzonych.

Rok po wojnie, w czerwcu 1946 r. gen. Władysław Anders, mimo niesprzyjających międzynarodowych okoliczności politycznych, podjął w Casercie bodaj ostatnią (i beznadziejną z perspektywy czasu) próbę namówienia przedstawicieli dowództwa alianckiego we Włoszech do dalszego wykorzystywania potencjału militarnego podległych mu polskich żołnierzy. Oczywiście bezskutecznie.

Warto przy okazji nadmienić, że na pobliskim cmentarzu w Santa Maria Capua Vetere znajduje się kwatera z grobami polskich żołnierzy z okresu I wojny światowej (jeńców z armii austro-węgierskiej, których planowano skierować w szeregi tworzącej się we Francji Armii Polskiej gen. Józefa Hallera).

Postacie Miejsca

[Więcej postaci](#)

[Więcej miejsc](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)